

Forskrift om endring i forskrift 21. desember 2007 nr. 1730 om e-merking av ferdigpakninger

Fastsatt av Justervesenet 30.6.2015 med hjemmel i lov 26. januar 2007 nr. 4 om målenheter, måling og normaltid § 16, § 27 og § 30.

I forskrift 21. desember 2007 nr. 1730 om e-merking av ferdigpakninger skal følgende bestemmelser lyde:

I

Forskriftens tittel skal lyde:

Forskrift om krav til nettoinnhold med videre i ferdigpakninger.

II

Følgende bestemmelser skal lyde:

Kapittel 1 – Innledende bestemmelser

§ 1. Virkeområde

Denne forskriften fastsetter regler for bruk av e-merket som nevnt i vedlegg 3 til merking av ferdigpakninger og krav til nettoinnholdet i ferdigpakninger som ikke bruker e-merket.

Denne forskriften gjelder for ferdigpakninger som inneholder varer som skal selges i konstante nominelle mengder som

a) er lik den verdien som forpakkeren har bestemt,

b) er uttrykt i vekt- eller volumenheter og

- c) er mellom 0 g og 50 kg, eller mellom 0 ml og 50 l. Ferdigpakninger som bruker e-merket skal være mellom 5 g og 10 kg, eller mellom 5 ml og 10 l.

Denne forskriften får ikke anvendelse på Svalbard.

§ 2. Definisjoner

I denne forskriften menes med:

- a) *Ferdigpakning*: Kombinasjonen av en vare og den individuelle emballasje når den er pakket uten at kjøperen er til stede og har en verdi som er fastsatt på forhånd, og som ikke kan endres uten at forpakningen enten blir åpnet eller gjennomgår en synlig forandring
- b) *Forpakker*: Den som er ansvarlig for påfyllingen av varen i pakningen.

Kapittel 2 – Aksept og bruk av e-merket

§ 3. Aksept av ferdigpakninger som er e-merket

Ferdigpakninger som tilfredsstillter kravene i denne forskriften, kan ikke av grunner som angår den merking som kreves påført dem, fastsettelse av varens vekt eller volum eller de metoder som er anvendt ved målingen og kontrollen i henhold til denne forskrift, nektes eller begrenses markedsadgang her i landet.

§ 4. Vilkår for å e-merke ferdigpakninger

Ferdigpakninger kan merkes med e-merket som beskrevet i vedlegg 3, dersom de oppfyller kravene i vedlegg 1, pkt. 1-3 og underkastes måleteknisk kontroll som nevnt i vedlegg 1, pkt. 4-5 samt vedlegg 2.

§ 5. Melding om bruk av e-merket

Forpakkere eller importører som ønsker å e-merke ferdigpakninger eller importere e-merkede ferdigpakninger, skal melde slik bruk av e-merket til Justervesenet. e-merkingen kan ikke iverksettes eller de e-merkede produktene markedsføres før meldingen er godkjent.

Meldingen skal inneholde nødvendig informasjon slik at Justervesenet kan vurdere om forpakkeren eller importøren tilfredsstillter kravene i denne forskriften. Justervesenet kan fastsette nærmere regler for hvilken informasjon meldingen skal inneholde.

Bestemmelsen i første ledd gjelder ikke for ferdigpakninger som er påført e-merket i et annet EØS-land.

§ 6. Kontroll med bruk av e-merket

Justervesenet kan gjennomføre måleteknisk kontroll og tilsyn i forpakkerens eller importørens lokaler, jf. vedlegg 1, pkt. 5.

§ 7. Forpakkerens eller importørens ansvar

Forpakkeren eller importøren er ansvarlig for å sikre at ferdigpakningene oppfyller kravene til e-merking.

§ 8. Reaksjoner ved brudd på regelverket

Justervesenet kan pålegge forpakkeren eller importøren å stanse bruk av e-merket eller salg av e-merkede produkter dersom ferdigpakningene ikke tilfredsstillir bestemmelsene i denne forskriften. Forpakkeren eller importøren kan også pålegges å trekke tilbake varepartier fra utsalgsstedet.

Pålegg som nevnt i første ledd kan også gis til den som selger e-merkede ferdigpakninger.

Overtredelse av bestemmelsene i denne forskriften kan medføre pålegg av overtredelsesgebyr utmålt etter bestemmelsene i forskrift 20. desember 2007 nr. 1723 om målenheter og måling kapittel 7.

Kapittel 3 – Krav til ferdigpakninger som ikke er e-merket

§ 9. Krav til nettoinnhold og kontroll

Ferdigpakninger skal tilfredsstillir kravene til nettoinnhold i vedlegg 1 punkt 1 og 2.

Ferdigpakninger skal underkastes måleteknisk kontroll som nevnt i vedlegg 1 punkt 4.

§ 10. Kontroll med ferdigpakninger

Justervesenet kan gjennomføre måleteknisk kontroll og tilsyn i forpakkerens eller importørens lokaler, jf. vedlegg 1, pkt. 5.

§ 11. Ansvarlig

Dersom ferdigpakningen er pakket i Norge er forpakker ansvarlig for å sikre at ferdigpakningene oppfyller kravene til nettoinnhold.

Dersom ferdigpakningen er pakket utenfor Norge er importør ansvarlig for å sikre at ferdigpakningene oppfyller kravene til nettoinnhold.

§ 12. Reaksjoner ved brudd på regelverket

Justervesenet kan pålegge den som er ansvarlig for at ferdigpakningene oppfyller kravene til nettoinnhold, å stanse salg av ferdigpakningene eller trekke tilbake varepartier fra utsalgsstedet dersom ferdigpakningene ikke tilfredsstillter kravene til nettoinnhold.

Pålegg som nevnt i første ledd kan også gis til den som selger ferdigpakninger.

Overtredelse av kravet til nettoinnhold i ferdigpakningene kan medføre pålegg av overtredelsesgebyr utmålt etter bestemmelsene i forskrift 20. desember 2007 nr. 1723 om målenheter og måling kapittel 7.

Kapittel 4 – Avsluttende bestemmelser

§ 13. Gebyr

Det tas betaling for behandling av melding, søknad, kontroll og tilsyn som nevnt ovenfor som angitt i forskrift om målenheter og måling § 6-4.

§ 14. Ikrafttredelse

Denne forskriften trer i kraft 1. januar 2008.

Vedlegg 1 til forskrift om krav til nettoinnhold med videre i ferdigpakninger.

Krav til innhold og merking av ferdigpakningen

1. *Definisjoner*

- 1.1 Den *nominelle mengden* Q_n til en ferdigpakning er den vekt- eller volumverdi som er angitt på pakningen.
- 1.2 Det *virkelige innholdet* av en ferdigpakning er den mengden (i vekt eller volum) av varen som pakningen inneholder. Med unntak av frosne varer, skal det virkelige innhold for volumenheter bestemmes ved eller korrigeres til 20 °C.
- 1.3 Det *negative avvik* er forskjellen mellom det virkelige innhold og den nominelle mengden, når det virkelige innholdet er minst.

2. *Generelle krav til nettoinnhold*

Emballasjen til ferdigpakningene skal sikres på en slik måte at de oppfyller følgende betingelser:

- 2.1 Det virkelige innhold av pakningene må i gjennomsnitt ikke være mindre enn den nominelle mengden som er angitt på pakningen.
- 2.2 Andelen av de ferdigpakninger med negativt avvik utover den negative toleransen fastsatt i tabell 1, skal være tilstrekkelig liten til at partier av pakninger kan bestå de prøver som er beskrevet i vedlegg 2.
- 2.3 Ferdigpakninger kan ikke vise et negativt avvik utover det dobbelte av den negative toleransen gitt i tabell 1. Ferdigpakninger som ikke oppfyller kravet kan ikke merkes med e-merket.

Den negative toleransen for innholdet av en ferdigpakning fastsettes i overensstemmelse med tabell 1.

De negative toleranser som er angitt i prosent i tabellen, omregnes til vekt- eller volumenheter og rundes opp til nærmeste tiendedel av gram eller milliliter.

Tabell 1: Negative toleranser for ferdigpakninger

Nominell mengde Qn i gram (g) eller milliliter (ml)	Negativ toleranse	
	i prosent av Qn	i g eller ml
5 til 50	9	-
50 til 100	-	4,5
100 til 200	4,5	-
200 til 300	-	9
300 til 500	3	-
500 til 1000	-	15
1000 til 10.000	1,5	-
10.000 til 15.000	-	150
15.000 til 50.000	1	-

3. Påskrifter og merking

Ferdigpakninger med flytende varer skal være påført mengdeangivelse i form av nominelt volum. Øvrige ferdigpakninger skal normalt være påført nominell vekt.

Videre skal ferdigpakningene som er godkjent etter denne forskriften være utstyrt med følgende påskrifter:

3.1 Den nominelle mengden (i vekt eller volum) angitt med enhetene kilogram (kg), gram (g), liter (l), centiliter (cl) eller milliliter (ml), og angitt med tall som er minst:

6 mm høye hvis nominell mengde er større enn 1 000 g/100 cl,

4 mm høye hvis nominell mengde er 1 000 g/100 cl eller mindre, men over 200 g/20 cl,

3 mm høye hvis nominell mengde er 200 g/20 cl eller mindre, men over 50 g/5 cl,

2 mm høye hvis nominell mengde er mindre enn 50 g/5 cl.

I angivelsen skal tallet stå først, enheten etterpå.

Så lenge imperialsystemet er tillatt innen EU, kan angivelsen av den nominelle mengden i tillegg til ovenstående, være etterfulgt av en omregning til imperialenheter etter følgende omregningskoeffisienter:

1 ml = 0,0352 fluid ounce

1 l = 1,760 pints eller 0,220 gallon

1 g = 0,0353 ounce (avoirdupois)

1 kg = 2,205 pounds.

Angivelsen i imperialenheter kan ikke være større enn de tilsvarende angivelser i SI-enheter.

- 3.2 Et merke eller en påskrift som gjør det mulig å identifisere påfyllingsvirksomheten eller den som har ansvaret for påfyllingen, eller importøren innen EØS-området.

Bokstaven liten e, som vist i vedlegg 3, med en høyde på minst 3 mm, skal påføres rett ved påskriften som angir nominell vekt eller volum. Denne e attesterer at ferdigpakningen tilfredsstillter kravene i denne forskriften.

4. *Forpakkerens eller importørens ansvar*

Påfyllingsvirksomheten eller den som har ansvar for påfyllingen, eller importøren, har ansvar for at ferdigpakningene tilfredsstillter denne forskriften. Vedkommende har videre ansvar for at det virkelige innholdet i ferdigpakninger kontrollmåles.

Kontrollmålingen skal foretas ved hjelp av et måleinstrument som oppfyller kravene fastsatt i eller i medhold av forskrift om målenheter og måling.

Dersom det virkelige innholdet i hver enkelt ferdigpakning ikke måles, kan innholdet sjekkes ved stikkprøver. Andre kontrollsystem som sikrer at innholdet i ferdigpakningene oppfyller kravene i forskriften, kan benyttes. Stikkprøvesystem eller andre kontrollsystem skal være etter retningslinjer som er godkjente av Justervesenet, og resultatene av kontrollene skal nedtegnes og arkiveres. Justervesenet skal ha tilgang til dette arkivet for å kunne se til at kontrollene er gjennomført regelmessig og korrekt.

Forpakkeren er forpliktet til å følge det godkjente kontrollsystemet og til å melde fra til Justervesenet om endringer i virksomheten som kan ha betydning for påfyllingen

så som endringer av kontrollsystem, nye fyllemetoder eller nytt utstyr til bruk i påfyllingen.

Varer som har mengden uttrykt i volum, kan oppfylle plikten til kontrollmåling ved påfylling i flasker som er målebeholdere etter kravene i forskrift 21. desember 2007 nr. 1732 om flasker brukt som målebeholdere jf. direktiv 75/107/EØF, og kravene i denne forskriften.

Ved import fra et land utenfor EØS, kan importøren - i stedet for å foreta kontrollmålinger - legge frem bevis for at han har de nødvendige garantier som gjør at han kan påta seg ansvaret.

5. *Kontroll som Justervesenet skal utføre hos forpakker eller importør*

Kontroll for å sikre at ferdigpakningene oppfyller kravene i denne forskriften, utføres som stikkprøvekontroll hos forpakkeren eller hos importøren. Denne statistiske stikkprøvekontrollen utføres i overensstemmelse med reglene i vedlegg 2. Andre metoder kan også brukes, dersom metoden er godkjent av Justervesenet og anses for å være like effektiv som metoden i vedlegg 2.

Metoden anses for å være like effektiv når følgende krav er tilfredsstilte:

- Funksjonsverdien (y-verdien) til punktet med variabel (x-verdi) 0,10 (sannsynlighet for godkjenning av partiet er lik 0,10) til kurven for operasjonskarakteristikken til første prøve, avviker med mindre enn 15 % fra funksjonsverdien til det tilsvarende punktet til kurven for operasjonskarakteristikken til den anbefalte prøve i vedlegg 2.
- Operasjonskarakteristikken med størrelsen $(Q_n - m)/s$

(m = partiets virkelige gjennomsnittlige mengde

Q_n = nominell mengde

s = standardavvik til partiets virkelige mengde)

som funksjonsverdien for de to prøveplan gjelder at funksjonsverdien for punktet med variabel 0,10 i den første prøven (sannsynlighet for godkjenning for partiet er lik 0,10) avviker mindre enn 0,05 fra funksjonsverdien for det tilsvarende punkt for den anbefalte prøven i vedlegg 2.

Vedlegg 2 til forskrift om krav til nettoinnhold med videre i ferdigpakninger.

Justervesenets kontroll av ferdigpakninger

Dette vedlegget setter retningslinjene for den statistiske kontrollen av partier av ferdigpakninger som skal tilfredsstillere kravene i vedlegg 1.

1. *Bestemmelse av ferdigpakningers virkelige innhold*

Ferdigpakningers virkelige innhold kan måles direkte ved hjelp av vekter eller volummålere, eller indirekte for væsker ved å veie den innpakkede vare og måle varens tetthet.

Uansett metode skal feilen ved bestemmelse av en ferdigpaknings virkelige innhold, høyst være en femtedel av den negative toleransen for pakningens nominelle mengde.

2. *Kontroll av partier av ferdigpakninger*

Kontroll av ferdigpakninger utføres ved prøveuttaking, og består av to deler:

- en kontroll av det virkelige innholdet av hver enkelt ferdigpakning i prøvepartiet

- en annen kontroll av det gjennomsnittlige virkelige innhold av ferdigpakning i prøvepartiet.

Et parti pakninger betraktes som godkjent, hvis resultatene fra begge kontrollene oppfyller godkjenningskriteriene.

For begge disse to deler finnes det to typer kontroll:

- ikke-destruktiv kontroll, det vil si kontroll som ikke medfører åpning av emballasjen

- destruktiv kontroll, det vil si kontroll som medfører åpning eller ødeleggelse av emballasjen.

Destruktiv kontroll skal begrenses til et strengt nødvendig minimum, det vil si at destruktiv kontroll bare skal brukes når det ikke er praktisk mulig å bruke ikke-destruktiv kontroll. Normalt benyttes den ikke på partier under hundre enheter.

2.1 *Inndeling i partier med ferdigpakninger*

- 2.1.1 Et parti består av alle de ferdigpakningene med samme nominelle mengde, samme type og samme fabrikat, som påfylles på samme sted, og som skal kontrolleres. Dets faktiske størrelse begrenses til nedenfor nevnte omfang.
- 2.1.2 Når kontrollen av ferdigpakningene foretas ved enden av pakkelinjen, skal partiets faktiske størrelse svare til pakkelinjens maksimale kapasitet per time, uten noen øvre grense på partiets faktiske størrelse. I øvrige tilfeller er også partiets faktiske størrelse lik maksimal kapasitet per time, men det begrenses til maksimalt 10 000 ferdigpakninger.
- 2.1.3 For partier på mindre enn 100 ferdigpakninger skal den ikke-destruktive prøven være 100 % når den utføres.
- 2.1.4 Forut for den kontrollen som er fastsatt i punkt 2.2 og 2.3, tas det tilfeldig ut fra partiet et antall ferdigpakninger som er tilstrekkelig for å kunne gjennomføre den kontrollen som krever den største prøveuttaking.

Til den andre kontrollen uttas det nødvendige antall prøver tilfeldig fra den første prøveuttaking og merkes. Merkingen av prøvene skal foretas før målingene påbegynnes.

2.2 *Kontroll av det virkelige innhold i en ferdigpakning*

Det tillatte minsteinnhold finnes som ferdigpakningens nominelle mengde fratrukket den tilhørende negative toleransen.

De pakninger fra partiet som har et faktisk innhold som er mindre enn det tillatte minsteinnholdet, kalles feilemner.

2.2.1 Ikke-destruktiv kontroll

Den ikke-destruktive kontrollen utføres etter «dobbelst stikkprøveplan» beskrevet i tabell 2.

Kontrollen starter med første stikkprøve, med det antall enheter som er angitt i tabellen.

Partiet godkjennes hvis antallet feilemner i første stikkprøve er mindre eller likt første godkjenningstall. Kontrollen avsluttes.

Partiet tilbakevises hvis antallet feilemner i første stikkprøve er høyere eller likt første tilbakevisningstall. Kontrollen avsluttes.

Hvis antallet feilemner i første stikkprøve er mellom første godkjenningstall og første tilbakevisningstall, skal det foretas ny kontroll: Andre stikkprøve. Størrelsen er angitt i tabell 2.

Nå skal antallet feilemner i første og andre stikkprøve adderes, og:

- Partiet godkjennes hvis det totale antall feilemner er mindre eller lik andre godkjenningstall. Kontrollen avsluttes

- Partiet tilbakevises hvis det totale antall feilemner er større eller likt andre tilbakevisningstall. Kontrollen avsluttes.

Tabell 2: Ikke-destruktiv kontroll av innholdet i enkeltpakninger

Partistørrelse	Stikkprøver			Antall feilemner	
	Stikk- prøvenr.	Størrelse	Akkumulert størrelse	Godkjenn- ingstall	Tilbakevisn- ingstall
100 til 500	1.	30	30	1	3
	2.	30	60	4	5
501 til 3 200	1.	50	50	2	5
	2.	50	100	6	7
minst 3 201	1.	80	80	3	7
	2.	80	160	8	9

2.2.2 Destruktiv kontroll

Destruktiv kontroll utføres i overensstemmelse med den «enkle stikkprøveplan» som er gjengitt i tabell 3, og gjennomføres bare hvis størrelsen på partiet er over hundre enheter.

Antallet ferdigpakninger som skal kontrolleres, er tjue.

Partiet godkjennes hvis antallet feilemner i stikkprøven er mindre eller lik godkjenningstallet.

Partiet tilbakevises hvis antallet feilemner i stikkprøven er større eller lik tilbakevisningstallet.

Tabell 3: Destruktiv kontroll av innholdet i enkeltpakninger

Partistørrelse	Stikkprøvestørrelse	Antall feilemner	
		Godkjenningstall	Tilbakevisningstall
Alle størrelser (< 99)	20	1	2

2.3 Kontroll av gjennomsnittet av det virkelige innholdet av de enkelte pakninger i et parti ferdigpakninger.

Et parti ferdigpakninger betraktes som godkjent i denne kontrollen hvis gjennomsnittet

$$\bar{x} = \frac{\sum_{i=1}^n x_i}{n}$$

av det virkelige innholdet x_i av n ferdigpakninger fra et prøveparti, er større en følgende verdi:

$$Q_n - \frac{S}{\sqrt{n}} t_{(0.995, n)}$$

der

Q_n er ferdigpakningenes nominelle mengde

n er antall ferdigpakninger i et prøveparti

- s er standardavviket til partiets virkelige innhold
- $t_{(0,995,v)}$ er 0,995-konfidensnivået for t-fordelingen med frihetsgrad $v = n - 1$, se tabell 4.
- x_i betegner det virkelige innholdet av i'te emne av et prøveparti av n emner.

Tabell 4: t-verdier

n	$t_{(0,995,v)}$
10	3.25
20	2.86
30	2.76
50	2.68
60	2.66
80	2.64
	2.58

Og standardavviket s er gitt ved

$$s = \sqrt{\frac{\sum_{i=1}^n (x_i - \bar{x})^2}{n-1}}$$

Kriteriene for godkjenning ved ikke-destruktiv kontroll er gitt i tabell 5, mens kriteriene for destruktiv kontroll er gitt i tabell 6.

Tabell 5: Ikke-destruktiv kontroll av gjennomsnittet av enkeltpakninger

Partistørrelse	Prøvens størrelse	Kriterier for:	
		Godkjenning	Tilbakevisning
100 t.o.m. 500	30	$\bar{x} \geq Q_n - 0,503s$	$\bar{x} < Q_n - 0,503s$
> 500	50	$\bar{x} \geq Q_n - 0,379s$	$\bar{x} < Q_n - 0,379s$

Tabell 6: Destruktiv kontroll av gjennomsnittet av enkeltpakninger

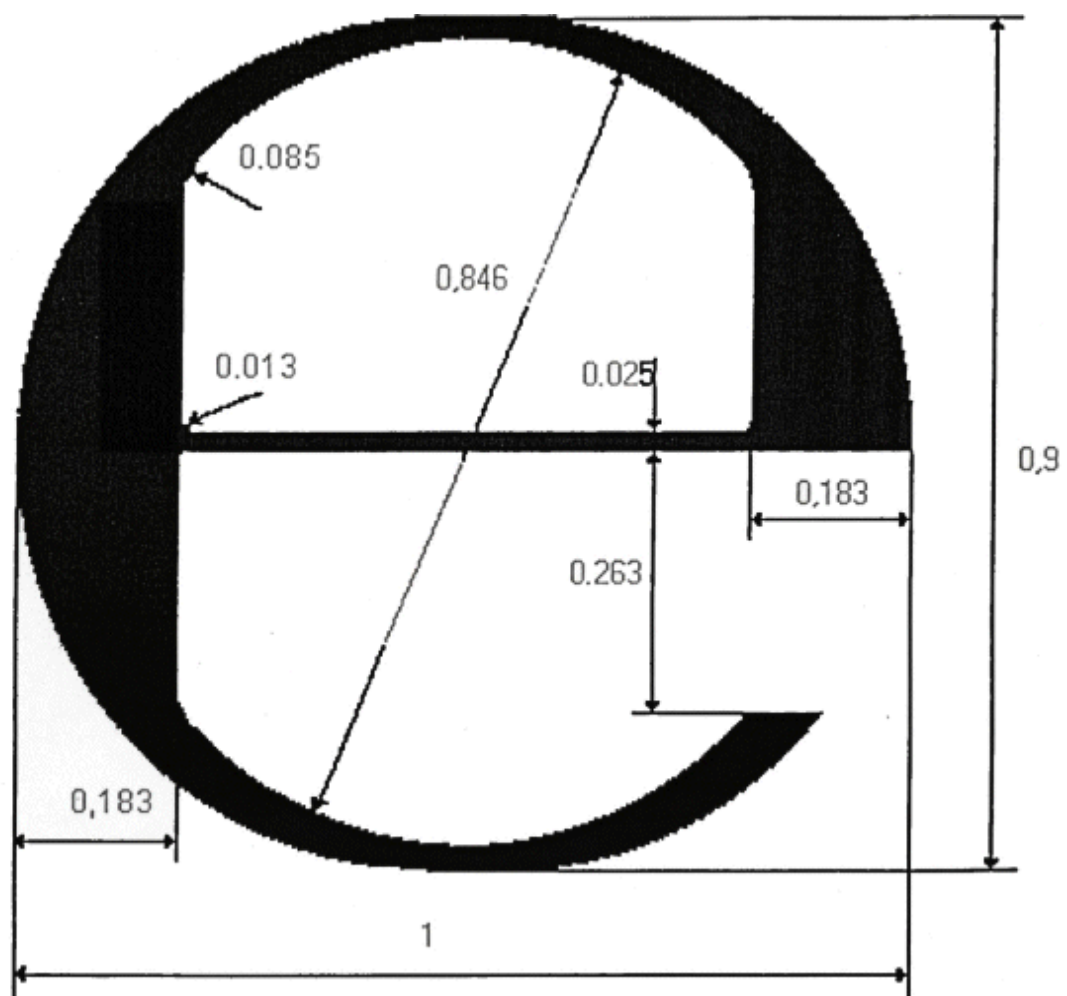
Partistørrelse	Prøvens størrelse	Kriterier for:	
		Godkjenning	Tilbakevisning
Alle størrelser (> 99)	20	$\bar{x} \geq Q_n - 0,640s$	$\bar{x} < Q_n - 0,640s$

Vedlegg 3 til forskrift om krav til nettoinnhold med videre i ferdigpakninger.

e-merket

Det e-merket som er omtalt i denne forskriften, skal ha en utforming som vist på figuren nedenfor.

Figurens dimensjoner er relative i forhold til den ytre (betegnet med lengden 1 i figuren) sirkelens diameter.

III

Forskriften trer i kraft 1.1.2015.